

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 01 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr. 10/11/12 (311/312/313) 1973 Kalėdos

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

K A L Ė D I N Ė S B E N D R U O M E N Ė S M I N T Y S

"Ir girdi kiekvienas, kam liūdi širdis,
Kad užgimė Meilė, prašvito naktis...
Sutrupo šalti abejonių ledai
Ir veržėsi guodžiančios maldos karštai".

(PUTINAS, KALĖDŲ ŠVENTĖ)

Kai viskas sušvinta, nutyla pasaulyje, namuose ir širdyse - mes švenčiame Kalėdas. Tai diena, kai išgyvename kažką paslaptingo, nuostabaus, artimo ir mielo. Tai metų vienkartinė šventė, kuri visus suartina, sujungia nuostabiu saistu. Visi pasijuntame artimi ne tik su visais šeimos pastogėje, bet ir su anuo mums tolimu kaimynu. Kažką artimo jausdavom net ir ūkyje esančiam gyvulėliui. Dažnas mūsų dar prisimena, kai Kūčių vakarą nešdavome jam aną kvepiantį šieną nuo Kūčių stalo, lyg norėdami ir su juo pasidalinti mus visus jungiančia broliška dvasia bei nuotaika.

Visą šį džiaugsmą, visą šį ilgėsį su visais suartėti, visiems atleisti, dovanoti, visiems ištiesti savo ranką, gero linkėti mumyse kuria toji didžioji tikrovė, kad giliausia prasme Kalėdos yra v i e n y b ė s š v e n t ė. Praamžių Kūrėjas, kurio esmė yra meilė, sušvito nuostabiu jautrumu klystančiam žmogui, ypač šioj vienybės šventėj. Vienybė tarp Dangaus ir žemės. Šia prasme ši šventė yra tokia paslaptinga, kad ji savo dvasia gaubia visatą ir skleidžiasi visus jungiančia džiaugsmo nuotaika žmogaus dvasioje ir jojo gyvenime.

Kalėdų šventės visus vienijanti dvasia visad būdavo lietuviu giliai ir jautriai išgyvenama, bet mūsų gyvenamasis dabarties momentas padaro šios šventės dvasią ypačiai svarbią ir aktualią. Esame išblaškyti plačiame pasaulyje. Išblaškytos yra ir mūsų dvasinės jėgos. Nieks iš svetimųjų nuoširdžiai nesirūpina nei mūsų pavergtos tėvynės skaudžia dalia, nei josios išblaškytų vaikų likimu. Priešingai, tamsios jėgos iš Rytų ir Vakarų nori matyti mus silpnus, ne tik išblaškytus, bet ir susiskaldžiusius. Todėl dabarties d i d ž i o j i t a u t i n ė m i s i j a ir p a r e i g a lieka pačiam lietuviui. O ją atlikti yra įmanoma tik visų lietuvių jungtine jėga bei pastanga. Bet koks mūsų jėgų blaškymas bet koku motyvu, asmeniniu ar grupiniu, sudaro rimtą pavojų lietuviu tautinei egzistencijai išėivijoje ir anapus.

Šia prasme Kalėdos, nešdamos mums džiaugsmą, turi n u s k a i d r i n t i m ū s ū ž v i l g s n i į visą gyvenimą, krikščionišką ir

- 2 -

tautinį. Ši šventė yra jungties šaltinis ne tik tarp Kūrėjo ir kūrinio, bet ir tarp žmonių, visų labiausiai tarp tos pačios tautos vaikų.

Minčių, širdžių bei pastangų jungtis, kuria dvelkia Kalėdos, yra galima visoje žmogiškosios būties plotmėje. Sąlygą skelbia mums pats Dangus Kalėdų proga: "Ramybė geros valios žmonėms"!

Jonas Borevičius, S.J.

(PASAULIO LIETUVIS 1973 lapkritis-gruodis Nr.1/66)

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

sveikina Vokietijos LB Tarybos narius, apylinkių vadovus, vargo mokyklų mokytojus, savo įgaliotinius prie Federal.Vokietijos kraštų vyriausybių, visus LB narius ir kitus INFORMACIJŲ skaitytojus bei jų šeimas Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga.

Lietuvių Bendruomenė tesujungia 1974 metais mus visus į vieną tvirtą lietuvišką šeimą!

----- xXx -----

P L B I V S E I M O N U T A R I M A I

Pasaulio lietuvių Bendruomenės IV Seimas, susirinkęs 1973 m. rugpiūčio 30 - rugsėjo 2 dienomis JAV-bių sostinėje Washingtone, D.C., kuriame dalyvavo laisvojo pasaulio lietuvių atstovai iš Argentinos, Australijos, Brazilijos, Didž. Britanijos, JAV-bių, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Venecuelos, Vokietijos ir Nauj. Zelandijos, pareiškia savo nusistatymą šiais klausimais.

Ž o d i s p a v e r g t a i t a u t a i

Broliai ir sesės pavergtoje Lietuvoje, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IV Seimas siunčia jums savo ir visų laisvojo pasaulio lietuvių broliškus sveikinimus.

Sovietinio okupanto atkaklios pastangos sunaikinti Lietuvos politinį, kultūrinį ir religinį savarankiškumą ir jį paskandinti Rusijos sovietinėje imperijoje mums yra gerai žinomos, ir mes atidengiamo laisvajam pasauliui tuos klastingus sovietinės Rusijos kėslus. Mes žinome ir atjaučiame jūsų politinės, tautinės, kultūrinės ir religinės laisvės prievartavimus. Mes žinome sovietinės Rusijos grobuoniškumą ir jūsų medžiaginius nepriteklius. Mes didžiujamės jūsų atspara okupantui, jūsų meile savajai žemei, jūsų ištikimybe tautinėms religinėms tradicijoms, jūsų drąsa bei ryžtu tautinės kultūros kūrybai ir mokslo pažangai, jūsų tikėjimu į Lietuvos laisvę. Romo Kalantos, Simo Kudirkos, kun. Antano Šeškevičiaus, kun. Juozo Zdebskio, kun. Bubnio ir kiti panašūs pavyzdžiai yra tarsi ugniniai stulpai okupacinės priespaudos tamsoje, kad nušviestų tautai kelią į viltingą ateitį.

Laisvojo pasaulio lietuviai nuolat jaučia gyvą tautinės vienybės ryšį su jumis ir savo tautinį solidarumą jums stengiasi pareikšti visais šiuo metu įmanomais būdais ir keliais.

Kad lietuvis liktų lietuviu visur ir visada, tam turime Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, išlaikome lietuvišką mokyklą, chorą, tautinių šokių ansamblius, meno kolektyvus, jaunimo stovyklavėtes, leidžiame žurnalus, laikraščius, knygas. Jaunimo organizacijos kasmet ruošia vasaros stovyklą, žiemos kursus, tautinių šokių bei dainų masines šventes. Organizuojame kultūrinės, profesinės, švietimo bei šalpos draugijas, dailės parodas, koncertus.

Nors šio meto tarptautinė raida ir laisvojo pasaulio nevieningumas bei nuolaidžiavimas Maskvai lyg ir nežada greito Lietuvos padėties pasikeitimo, yra daug duomenų tikėtis, kaip istorija liudija, kad ir kiekvienas svetimųjų viešpatavimas, nors ir į galingą jėgą būtų atremtas, visada yra laikinis ir praeinamas. Likvidavus vakarietiškojo imperializmo liekanas Afrikoje ir Azijoje, ateis eilė likviduoti ir sovietinį kolonializmą. Laisvieji lietuviai, siekdami priartinti ir pagreitinti Lietuvos išvadavimą iš sovietinio kolonializmo, atidžiai stebi tarptautinę raidą, plačiai informuoja laisvąjį pasaulį apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, kiekviena tinkama proga šaukiasi į Lietuvai draugingas vyriausybes, kad jos reikalautų sovietinio kolonializmo likvidavimo.

Broliai ir sesės pavergtoje tėvynėje, mes žinome, kad jumyse laisvės idėja gyva ir jokios okupanto pastangos jos nesunaikins. Mes norime jus užtikrinti, kad Nepriklausoma Lietuva yra ir bus gyva taip pat laisvojo pasaulio lietuviuose. Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Ž o d i s l a i s v o j o p a s a u l i o l i e t u v i a m s

Kada mūsų sesės ir broliai pavergtoje tėvynėje rusų kolonistų žiauriai niokojami, kada jų tautinė ir religinė laisvė be atodairos varžoma, kada savitos kultūros vystymasis stabdomas, kada ten vis daugiau ir daugiau brukama rusų kalba, kada ekonominis krašto gyvenimas alinamas, kada apie krašto laisvę jie kalbėti negali, nerizikuodami būti sukišti į kalėjimus ar ištremti iš gimtojo krašto į Sibirą ar kitus svetimus kraštus, tada mūsų laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių teisė ir pareiga būti jų akimis, jų ausimis ir jų balsu, skelbiančiu visam pasauliui apie pavergtai Lietuvai rusų komunistų daromą skriaudą. Suglaudinkime gretas ir visas savo jėgas nukreipkime prieš mūsų visų bendrą priešą - pavergtos Lietuvos okupantą.

Mylėkime savo kalbą, leiskime savo vaikus į lietuviškas mokyklas, į V a s a r i o 1 6 g i m n a z i j ą, palaikykime savo kultūrininkus, rašytojus, muzikus, menininkus, mokslininkus. Skaitykime jų grožinės literatūros bei mokslo veikalus, dalyvaukime lietuviškuose koncertuose bei parodose, lietuviškose pamaldose, skaitykime ir remkime lietuvišką spaudą. Raginkime lietuvius jaunuolius kurti lietuviškas šeimas. O svarbiausia, ir toliau aktyviai ir vieningai dalyvaukime Lietuvos laisvinimo veikloje.

Visi mūsų darbai ir žygiai, atliekami ar tiesiogiai Lietuvių Bendruomenės padalinių, ar lietuvių organizacijų, kurie padeda išlaikyti lietuviybę ir priartina Lietuvos laisvę, yra tartum gėlių puokštė ant tėvynės aukuro ir visi yra lygiai brangintini.

L i e t u v y b ė s i š l a i k y m a s

Seimas, apsvarstęs dabartinį pasaulinių jėgų susiskirstymą ir jų ryšį su mažom tautom, priėjo išvadą, kad lietuvių tautos didžiajai aspiracijai pasiekti - Nepriklausomybei atstatyti reikia tiek tautai, tiek ir išeivijai pasiruošti nenuilstamai ilgalaikei kovai, kuriai būtinas lietuviybės ir tautinio sąmoningumo išlaikymas. Šiam tikslui įgyvendinti reikalinga ne tik skatinti visuomenę išlaikyti lietuviškus centrus, bet prie jų taip pat pastoviai apsigyventi.

Lietuviybei išlaikyti naudinga puoselėti giminystės ir draugystės ryšius su tėvynėje gyvenančiais broliais ir sesėmis, ypač jaunimo tarpe.

L i e t u v o s l a i s v i n i m o v e i k l a

Seimas, įvertindamas visų laisvojo pasaulio kraštų lietuvių pastangas, siekiant Lietuvai Nepriklausomybės atstatymo, kreipiasi į visas

- 4 -

lietuviškas organizacijas ir institucijas ir prašo:

1. Koordinuoti Lietuvos laisvavimo veiklą su PLB Valdyba, su Diplomatine Tarnyba ir su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu.
2. Peržiūrėti atskiros savo veiklos būdus ir, suderintų tikslų siekiant, jungtis į giminingas grupes.
3. Tol, kol lietuvių tautą bus okupuota ir bus vykdoma rusifikacija Lietuvoje ir jos kultūriniai bei ekonominiai pasiekimai bus siejami su integraline Sovietų Sąjungos dalimi, lietuvių išėivijos uždavinys turi būti okupanto daromų skriaudų bei lietuvių tautos naikinimo atskleidimas pasauliui, todėl Seimas prašo rūpintis, kad laisvojo pasaulio kultūra ir išėivijos lietuvių kultūriniai laimėjimai pasiektų gyvąją lietuvių tautą.

Prašo ir skatina visas Kraštų Lietuvių Bendruomenes išnaudoti kiekvieną progą kelti Lietuvos laisvės reikalą ir protestuoti prieš žmogaus teisių paneigimą Lietuvoje.

L i e t u v i ū k u l t ū r o s u g d y m a s

1. Seimas, būdamas nuomonės, kad kultūrinė kūryba yra viena iš ryškiausių tautinės sąmonės išraiškų, konstatuoja, kad Lietuvoje dėl svetimos okupacinės prievartos laisvas mokslinis tyrimas ir kultūrinė kūryba nėra galimi, o kai kurios tautinės vertybės slopinamos bei naikinamos.
2. Seimas didžiuojasi Lietuvos kūrėjų bei mokslininkų kūrybiniu galumu, kuris įstengia prasiveržti ir pro svetimus varžtus, todėl siūlo puoselėti ryšius tarp lietuvių, gyvenančių išėivijoje ir tėvynėje, remiant kūrybines pastangas ir keičiantis kūrybiniais pasiekimais. Santykiuose su gimtojo krašto lietuviais reikia pasitikėti savo sąmoningumu, sąžinės jautrumu ir tautinės garbės suvokimu.
3. Seimas kviečia visus tautiečius stengtis, kad laisvajame pasaulyje esančios mokslo akademijos, institutai ir kitos kultūrinės institucijos, su kuriomis jie turi ryšių, remtų, skatintų ir organizuotų mokslinį tyrimą ypač tų sričių, kurių objektyvus tyrimas yra varžomas Lietuvoje.
4. Seimas taip pat ragina lietuvių šeimas diskutuoti su savo priaugančia karta lietuvių kultūrinės kūrybos laimėjimus, supažindinti ją su lietuvių mokslo ir kultūros darbais ir savo namuose nuosekliai didinti kultūrinės kūrybos veikalų knygyną.
5. Seimas labai vertina asmenis ir organizacijas, savo kūryba, švietimu bei materialine parama keliančius laisvajame pasaulyje lietuvių kultūrinį lygį.
6. Seimas siūlo, kad pajėgesnės Kraštų Bendruomenės skatintų ir materialiai remtų meninių bei literatūrinių vienetų išvykas į tuos kraštus, kur lietuviškos jėgos silpnesnės. Taip pat pagal galimybes skirti stipendijas jaunuoliams, norintiems studijuoti lituanistiką Šiaurės Amerikoje.
7. Seimas kviečia atskirų Kraštų Bendruomenių vadovybes apsvarstyti, kokius konkrečius uždavinius ryšium su šio Seimo nutarimais jos ryžtasi atlikti.

L i e t u v i š k a s i s š v i e t i m a s

1. Seimas, turėdamas galvoj pagrindinį šeimos vaidmenį lietuvybei jaunojoj kartojoj įdiegti ir išlaikyti, skatina tėvus:
 - a. vartoti namuose lietuvių kalbą; b. mokyti namuose vaikus lietuviškai skaityti, rašyti prieš leidžiant juos į viešąsias gyvenamojo krašto mokyklas; c. prenumeruoti vaikams "Eglutę", jaunimui "Ateitį",

"Skautų Aidą", "Pasaulio lietuvių Jaunimą" bei kitus lietuviškus laikraščius; d. organizuoti ir leisti vaikus į liet. vaikų darželius, mokyklas, jaunimo ansamblius, organizacijas, vasaros stovyklas; e. pirkti vaikų ir jaunimo skaitybai lietuviškas knygas.

2. Turėdamas galvoj pačios Lietuvių Bendruomenės vaidmenį bei pareigas lietuviškojo švietimo reikalu, Seimas skatina LB Kraštų Valdybas ir švietimo institucijas:

- a. organizuoti ir visomis išgalėmis remti kraštų liet. mokyklas, organizacijas, sportą, stovyklas bei rūpintis mokslo priemonių (knygų, plokštelių, skaidrių) leidimu, tobulinimu ir paskleidimu;
- b. plėsti bendravimą su kituose kraštuose vykdomu liet. švietimo darbu, siunčiant instruktorius padėti pravesti kursus (liet. kalbos, tautinių šokių ir kt.) bei atsikviečiant kitų kraštų jaunimo atstovus į savo rengiamus kursus, studijų savaites, vasaros stovyklas;
- c. paskubinti parūpinti namų skaitybai liet. knygų tiek jaunimui, tiek ypačiai vaikams, skelbiant ir vykdant knygoms ruošti ir leisti penkmetinius planus bei vajus;
- d. skubiai ruošti leidinius, kurie būtina reikalingi mūsų jaunuomenės lietuviškam žodynui plėsti;
- e. skatinti baigusius lituanistines mokyklas tęsti savo lituanistinį lavinimąsi pedagoginiuose kursuose, siekiant lituanistinių mokyklų mokytojo kvalifikacijų.

D ė m e s y s l i e t u v i ų j a u n i m u i

Seimas ypatingą dėmesį skiria lietuvių jaunimui, jo organizacijoms, spaudai ir kitiems jo siekiams. Skatina jaunimą įsijungti į tautinių šokių, dainų ir meno ansamblius, sporto klubus, ideologines jaunimo organizacijas (ateitininkus, skautus, vyčius, neolitanus, šviesiečius-santariečius ir kt.), dalyvauti stovyklose ir lankyti lituanistines mokyklas.

Taipgi Seimas prašo jaunimą ugdyti tautinį solidarumą jaunimo organizacijų tarpe ir tikisi, kad jaunimas su nauja energija, naujais metodais ir naujai išigyta patirtimi bei jaunatvišku ryžtu tęs vyresniųjų pradėtus darbus, gausiai stodamas į Lietuvių Bendruomenės gretas ir vieningai siekdamas mūsų visų bendrų tikslų įgyvendinimo.

P a s a u l i o l i e t u v i ų j a u n i m o s a j u n g a

Seimas, apsvarstęs ir išdiskutavęs Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos reikalus pareiškia:

Mūsų visų viltys ir siekimai priklauso nuo mūsų vieningo organizuotumo, kurį mums teikia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, jungianti laisvojo pasaulio lietuvius ir Lietuvių Chartos principais vykdanči bendrus tautinius tikslus.

Dėl to Seimas sveikina Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos ryžtą įsijungti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir, dar su didesniu pasiryžimu bei meile savajam kraštui, siekti mūsų visų lietuvių pagrindinio tikslo - Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Seimas nutaria, kad Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos sudėty dalyvautų Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos atstovas ir rekomenduoja Lietuvių bendruomenės kraštų valdyboms, kad sudarytų galimybę krašto apygardos ir apylinkės valdybose dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos junginių vadovybių atstovams pagal vietos sąlygas.

Seimas pageidauja, kad Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga ir lietuvių jaunimo organizacijos rastų glaudaus tarpusavio bendradarbiavimo pagrindą ir praktiką.

Seimas rekomenduoja, kad Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pavadinimas būtų pakeistas į Pasaulio lietuvių bendruomenės jaunimo sąjungą

- 6 -

ir kad jos statutās būtų PLB Valdybos patvirtintas.

TAUTINĖ RELIGINIŲ INSTITUCIJŲ REIKŠMĖ

Lietuviška parapija yra reikšmingas lietuviybės išlaikymo židinys. Po II Vatikano Suvažiavimo, įvedus tautines kalbas mišiose ir kitose religinėse apeigose, Seimas ragina, kad tiek dvasiškiai, tiek ir parapijiečiai pasirūpintų, jog kiekvienoje lietuviškoje parapijoje bent vienos mišios kiekvieną sekmadienį būtų atnašaujamos lietuvių kalba. Pageidaujama, kad visų konfesijų lietuviškuose maldos namuose būtų meldžiamasi lietuviškai. Kur reikalinga, parapijoms į talką ateina savo Kraštų Lietuvių Bendruomenės.

Kraštuose ir kontinentuose, kur yra daugiau lietuviškų parapijų, stengtis įkurti lietuviškas sielovadas, kurioms priklausytų visos tos vietos lietuviškos parapijos.

I n f o r m a c i j a

Seimas, įvertindamas lietuviškos spaudos ir komunikacijos svarbą, sveikina visas lietuvių išeivijos laikraščių redakcijas, leidyklas, lietuviškos televizijos ir radijo valandėlių vedėjus ir pranešėjus ir informacijos biurus.

Seimas skatina Kraštų Bendruomenių Valdybas bendradarbiauti su spaudos darbuotojais, siekiant, kad visos lietuviškos šeimos skaitytų pagal pasirinkimą išeivijoje leidžiamus lietuviškus laikraščius ir periodinius leidinius.

Seimas ypatingai vertina PLB Valdybos leidžiamą informacinį leidinį "Pasaulio Lietuvis", kuris yra įgavęs visuomenės pasitikėjimą, ir ragina visas Kraštų Valdybas finansiškai prisidėti prie jo išlaikymo, plečiant prenumeratorių skaičių ir telkiant finansinę paramą.

Seimas taip pat teigiamai vertina įvairių kraštų užsimojimus savo leidiniais informuoti apie lietuvių kultūrą gyvenamųjų kraštų kalbomis. Ypač kreipiamas dėmesys į JAV anglų kalba leidžiamą šešių tomų Lietuvių Enciklopediją, kuriai reikalinga skubi visuomenės parama.

Seimas, konstatuodamas okupanto daromą tendencingos propagandos skriaudą lietuvių tautai, skatina visuomenę remti Eltos biuletenio leidimą ir ieškoti būdų bei priemonių, kad kultūrinės radijo valandėlės būtų pradėtos transliuoti per Radio Free Europe ir Radio Liberty siųstuvus į Lietuvą.

Č i u r l i o n i o 1 0 0 m e t ų s u k a k t i s

1975 metais lietuvių tauta minės pasaulinio masto menininko M.K. Čiurlionio 100 metų gimtadienį. Šią nepaprastą sukaktį Seimas ragina visą lietuvių visuomenę tinkamai paminėti ir pristatyti menininko darbus plačiajai pasaulio visuomenei, keliant lietuvių vardą.

L i e t u v i ų s p o r t i n i n k a m s

Įvertindamas galimybę per sportą palaikyti ryšius ne vien tik tarp įvairių kartų, bet ir tarp atskirų kraštų, Seimas sveikina sportuojantį jaunimą ir skatina kuo gausiau dalyvauti organizuotam lietuvių sporto klubų veikime ir prašo PLB Valdybą daugiau dėmesio skirti organizuotai sportininkų veiklai, padedant jiam koordinuoti ir ruošti tarptautines lietuvių sportines varžybas bei išvykas.

P a d ė k o s

1. Seimas reiškia padėką visoms organizacijoms ir asmenims, sveikinuosiems PLB IV Seimą. Taipgi dėkoja visiems laisvojo pasaulio lietuvių bendruomenės darbuotojams, spaudai ir radijo valandėlėms, lietuvių

mokslo ir kultūros kūrėjams, tautinių šokių šventės vadovams, organizatoriams ir šokėjams, chorams ir jų vedėjams, kultūrinių bei visuomeninių lietuvių švenčių bei II Jaunimo Kongreso rengėjams ir visiems lietuviškų tautinių darbų rėmėjams.

2. Seimas teigiamai vertina Vliko pirmininko dr. Juozo Valiūno ir jo vadovautos lietuvių delegacijos narių dr. Petro Vileišio, dr. Jono Genio bei Eglės Žilionytės pastangas iškelti Lietuvos laisvės reikalą Helsinkio konferencijoje, glaudų bendradarbiavimą su kitų Pabaltijo tautų delegacijomis ir visiems nuoširdžiai dėkoja už pasiaukojimą ir ryžtą.

3. Seimas reiškia nuoširdžią padėką PLB IV Seimui ruošti komitetui.

4. Seimas reiškia padėką PLB Valdybai už paskutinių penkerių metų darbą.

5. PLB IV Seimas, įvertindamas PLB Valdybos pirmininko Stasio Barzduko nepailstamą 22 metų bendruomeninį darbą, išrenka jį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės Pirmininku.

PLB IV Seimo nutarimų komisija

Pirmininkas - Vytautas Kutkus (JAV), sekretorius - Jonas Urbonas (JAV) nariai: dr. Kazys Ambrozaitis (JAV), dr. Kazys Bobelis (JAV), dr. Adolfas Damušis (JAV), Juozas Danys (Kanada), Henrikas Gavorskas (Venecuela), Zeferinas Juknevičius (Argentina), Zigmantas Juras (Didž. Britanija), Justinas Lukošius (Vokietija), dr. Aleksandras Mauragis (Australija), dr. Bronius Radzivanas (JAV), Algis Rugienius (JAV), Algis Zaprackas (JAV).

----- xXx -----

V O K I E T I J O S L I E T U V I Ų B E N D R U O M E N Ė J E

K a i s e r s l a u t e r n

Vėlinių progą čia buvo atlaikytos lietuviams pamaldos ir aplankyti mirusiųjų kapai. Kun. Br. Liubinas savo pamokse pasidžiaugė, kad per paskutiniuosius metus jų skaičius nepagausėjo.

Lapkričio 9 buvo palaidotas Aleksandras Kavaliauskas, gimęs 1918. Velionis ilgą laiką tarnavo 8593 LS lietuvių kuopoje Kaiserslauterne.

S t u t t g a r t

Lapkričio 1 stuttgartiškiai lietuviai aplankė Steinhaldenfeldo kapinėse palaidotų tautiečių kapus. Lietuvių moterų klubo narės papuošė juos gėlėmis bei mūsų trispalvės kaspinėliais ir uždegė žvakutes. Kun. K. Senkui vadovaujant, prie kiekvieno kapo pasimelsta. Susirinkus į salę ir apšilus, dr. M. Baublys šiltu žodžiu prisiminė socialdemokratų žymųjį veikėją prof. St. Kairį.

Lapkričio 4 kun. K. Senkus aukojo šv. mišias už mirusius tautiečius. Po pamaldų salėje prisimintas Lietuvių moterų klubų federacijos Vokietijoje šiemet suruoštas pirmasis suvažiavimas. Apie jį kalbėjo pirmininkė E. Lucienė, o filmą parodė K. Šimanauskas.

Kalėdinis pobūvis su eglute ruošiamas Bad Cannstatte sausio 6.

S c h w e t z i n g e n

8591 LS kuopoj lietuviams pamaldos įvyko lapkričio 2, o po jų aplankyti buvusių kuopos narių kapai.

Lapkričio 23 prisiminta Lietuvos kariuomenės sukaktis kun. Br. Liubino atlaikytomis pamaldomis ir atitinkamu pamokslu.

Gruodžio 14 kuopos nariai visi kartu atšventė Kalėdas. Kūčios viengungiams ruošiamos gruodžio 24.

H a n a u

lietuviai Vėlinių proga lapkričio 3 aplankė vietos kapines, kur amžiną poilsį rado daugybė mūsų tautiečių. Ant daugiau kaip 60 kapų uždegtos žvakutės, sukalbėtas amžinatilsį. Šv. mišias aukojo tėv.A. Bernatonis.

Daugelis kapų labai apleisti. Nedidelis būrelis Hanau lietuvių jau nebepajėgia visų bent kiek aptvarkyti. Į užjūrius išemigravę tautiečiai turėtų pasirūpinti savo giminių ir artimųjų kapų sutvarkymu.

Kalėdų šventes Hanau apylinkės lietuviai švęs kartu. Kalėdų pirmą dieną 15 val. parapijos bažnyčioje, Lamboy-Str.24, tėv.Alf.Bernatonis atlaikys pamaldas. 16 val. parapijos salėje įvyks Kalėdų eglutė ir suneštinės vaišės.

L e b e n s t e d t

Š.m. lapkričio 4 pas K.Ališauską įvyko VLB Salzg.-Lebenstedto apyl. narių susirinkimas, kurio metu visi nariai susimokėjo solidarumo įnašus, išskyrus tris nedalyvavusius susirinkime. Nutarta Kūčių dieną suruošti Kalėdų eglutę ir į ją pakviesti Kalėdų senelį su dovanomis mažiesiems.

Mūsų valstybinę šventę numatyta paminėti vasario 16, suruošiant gerą kultūrinę programą, loteriją, bufetą ir šokius su gera muzika.

Prieš daugelį metų iš Žem.Saksonijos vyriausybės skirtų lėšų VLB Lebenstedto apylinkėi buvo įgyta akordeonas ir 6 poros tautinių drabužių vyrams ir moterims, bet, keičiantis vadovybėms, drabužiai kažkur dingo. Nutarta pavesti naujajai apylinkės valdybai surasti dingusius drabužius.

Š.m. lapkričio 10 sutvirtinimo sakramentą priėmė jauniausias Gucaičių (Gucaitis yra VLB Lebenstedto apylinkės pirmininko pavaduotojas, o A. Gucaitienė - Lebenstedto liet.moterų klubo pirmininkė) sūnus Edgaras. Ta proga Gucaičiai suruošė šaunias vaišes, į kurias atsilankė 25 asmenys. Iki vėlyvos nakties skambėjo lietuviškos dainos.

D ū s s e l d o r f

Nordrhein-Vestfalijos užsieniečių pabėgėlių vadovybė š.m. lapkričio 10 Vokiečių Rytų namuose Düsseldorfėje suruošė muzikos bei dainų vakarą, kurio programą išpildė 5-ių tautybių menininkai. Lietuviams atstovavo BALTIJOS kvintetas.

Į salę, turinčią apie 300 sėdimų vietų, susirinko mažiau negu 200 asmenų, tarp jų keletas vokiečių pareigūnų, dirbančių su užsieniečiais pabėgėliais. Lietuviai nebuvo gausūs. Iš Romuvos atvyko Vokietijos LB Valdybos pirmininkas kun.Br.Liubinas su reikalų vedėju J.Lukošium, tos pat Valdybos įgaliotiniai prie Nordrhein-Vestfalijos vyriausybės G.V. Šimkevičius iš Bocholto ir L.Vilčinskas iš Hageno, Nordrhein-Vestfalijos lietuvių katal.kunigas tėv.dr.K.Gulbinas, Düsseldorfo ir kaimyninių Bonn-Kölno ir Dortmundo LB apylinkių pirmininkai M.Valaitis, M. Kižauskas su ponja ir Ev.Lukošaitis su ponja ir dar pora tautiečių.

Scenoje, papuoštoje rudens lapų puokštėmis ir Nordrhein-Vestfalijos vyriausybės remiamų tautybių vėliavomis, tarp jų ir Lietuvos trispalvė, programą pradėjo styginis vengrų "Philharmonia Hungarica" kvartetas, pagrodomas F.Farko barokinius vengrų šokius ir F.Erkelio Palotą. Estų sopranas Vilma Brinkmann, palydima Sylvijos Lemkes, estiškai padainavo J.Mandres Tėviškės šilą, M.Lūdigo Jaunystėje, M.Marmos Vestuvių dainą ir A.Velmeta linksmą estų liaudies dainą apie kaimyno Marytę. Mūsų šalies BALTIJA temperamentingai ir įtaigiai padainavo Studentų dainą, Oi neverk motinėle, Karių dainą ir Vakariui atėjus. Pianistė lenkė, vengusi pasisakyti savo pavardę, paskambino F.Šopeno nokturną

B-moll ir M.A.Oginskio polonezą Atsisveikinimas su tėvyne. 14 metų pianistas jugoslavas R.Delorko virtuoziskai atliko F.Šopeno baladę G-moll.

Po pertraukos puošniais kazokiškais drabužiais apsivilkę ukrainietis Bohdan Šarko, pritardamas sau bandūra, padainavo penketą kazokų dainų: Mano mintys neša mane į mielą Ukrainą, Už įlankos kyla debesys, Dainavo kazokai, Podolijoje baltas sniegas ir barkarolę Ant bangų. Jaunasis R.Delorko paskambino M.Ravelio Vandens žaismą. Vietoj neatvykusios mūsų solistės Br.Spies BALTIJOS vyrai padainavo Pilki keleliai dunda ir Penkialapį dobilėlį, o vietoj taip pat nepasirodžiusio baritono H.Jurečko vėl skambino jugoslavas Delorko.

Didžiausio pasisekimo susilaukė gabusis pianistas R.Delorko ir BALTIJOS kvintetas. Mūsų vyrai buvo visi apsirengę vienodais žaliais marškiniais. Jų programą pranešinėjo vokiškai St.Jasulaitis.

Po koncerto garbės svečiai buvo pakviesti į restoraną šaltų užkandžių su gėrimais.

Nuo lapkričio 3 iki 16 tuose pačiuose namuose vyko sileziečio dailininko Norbert Ernst Dolezich akvarėlės, režinių ir grafikos darbų paroda, kurią galėjo apžiūrėti visi koncerto dalyviai.

B a d Z w i s c h e n a h n

apylinkės LB valdyba š.m. lapkričio 10 suruošė tautos bei kariuomenės švenčių ir Vilniaus 650 metų sukakties minėjimą. Renginį pradėjo apylinkės pirmininkas P.Kazirskis, o jam vadovavo VLB Bremeno apylinkės pirmininkas K.Dikšaitis. Įdomią paskaitą apie Vilniaus praeitį ir dabartį skaitė kun.P.Girčius. Laisvės tema kalbėjo kun.V.Šarka, apie mūsų buvimą svetur sauja minčių pažėrė A.Požėla. Susikaupimo minute prisiminti bei pagerbti už Lietuvos laisvę žuvę savanoriai ir kiti kovotojai, sugiedotas tautos himnas. Kun.V.Šarkos rūpesčiu, visi minėjimo dalyviai papuošti trispalviais kaspinėliais su Gedimino stulpais.

Į renginį atsilankė daug tautiečių ir iš Bremeno, Osnabrūcko, o taip pat iš Oldenburgo bei Hamburgo.

Lapkričio 11, sekmadienį, kun.P.Girčius, VLB Bad Zwischenahno apylinkės valdybos paprašytas, aukojo šv.mišias už karius, žuvusius ginant mūsų tautos laisvę, ir ta tema pasakė pamokslą. Per pamaldas buvo giedamos lietuviškos giesmės.

M i e s a u

Netoli Prancūzijos sienos esančio Miesau miestelio gyventojai kas rudenį prisimena savo apylinkės žuvusius karius, padėdami vainikus prie jų paminklo. Čia veikia ir nedidelė, bet tampriais ryšiais apsijungusi LB apylinkė. Ji palaiko glaudžius santykius ir su vietos gyventojais. Jau virto tradicija, kad ir lietuviai dalyvauja žuvusių karių pagerbime. Ir šiemet lapkričio 18, kartu su įvairių vokiečių organizacijų vainikais, prie paminklo buvo padėtas ir VLB Miesau apylinkės vainikas su tautinių spalvų kaspinu.

Kai Lietuvoje garbinami už jos pavergimą kovojusieji, svetimoje žemėje atsidūrę lietuviai pagerbė už tėvynės laisvę žuvusius savo brolius savanorius, partizanus ir iš Sibiro nebesugrįžusius tremtinius.

B r e m e n

Šis miestas ir jo apylinkės gausūs lietuvių telkiniais. Netoli Vechtos senelių prieglauda, kur savo gyvenimo pavakarį leidžia keliolika lietuvių, tarp jų ir žinomas medžio drožinėtojas St.Motuzas. Kaimyniniame Bad Zwischenahne veikia LB apylinkė.

- 10 -

K.Dikšaičio vadovaujama VLB Bremeno apylinkė nėra didelė, bet paskutiniaisiais metais rodo vis daugiau gyvumo, suruošdama du ar tris renginius kasmet. Š.m. lapkričio 24 Flathmann's Sommergarten svetainėje įvyko Lietuvos kariuomenės ir Vilniaus 650 metų sukakties minėjimas. Renginį minėjimo progai pritaikintu žodžiu pradėjo pirmininkas K.Dikšaitis. Eilėraščius deklamavo E.Malwitzienė. Iš dviejų dalių susidedančią dainų programą atliko Astra ir Andy Šalčiai. Pirmoje dalyje jie dainavo lietuvių liaudies dainas, o antroje - Andy sukurtas ir iš vokiečių kalbos verstas populiarias daineles. Pasisekimas buvo didelis, dainininkai turėjo dainuoti papildomai.

Šokiai ir smagios dainos tęsėsi iki vidurnakčio. Reportažą apie renginį išsispausdino vokiečių dienraštis "Bremer Nachrichten".

Bremenas yra lietuvių evangelikų centras. Čia redaguojamas kas ketvirtis metų pasirodantis žurnaliukas SVEČIAS. Bremene gyvena ir dirba Lietuvių evangelikų tremtyje Bažnyčios vyr.tarybos pirmininkas senjoras kun.A.Keleris bei "Svečio" redakcijos narys ir administratorius Fr.Šlenteris.

M Ū n c h e n

Lapkričio 24 Mūncheno jaunimo RATUKAS sukviėtė didelį būrį svetelių į lietuvišką vakaronę. RATUKO seniūnė stud.Kristina Pauliukevičiūtė, atidarydama renginį, savo žodyje paminėjo taip pat ir Lietuvos kariuomenę. Vieniems toji kariuomenė primena gerai išmankštintus, išlavintus Lietuvos "riterius", pasiruošusius ginti savo tėvynę. Kiti vis negali užmiršti, kad toji kariuomenė perdaug kainavo, o pavojui atėjus, neišlaikė egzamino - nepaleido nė šūvio. Pranešėja kvietė prisiminti ir šių laikų mūsų "kariuomenę" - pavergtos Lietuvos jaunimą, kuris taip stipriai priešinasi okupantui. Pagaliau ji kvietė visus šį vakarą būti nuoširdžiai linksmiais, atsipalaiduoti nuo kasdinių rūpesčių, bičiuliautis.

Karišku žingsniu, net žaliais marškiniais apsirėdę, išgyiavo scenon Wuppertalio BALTIJOS kvintetas. Bosas St.Jasulaitis pristatė jį, pasakodamas susikūrimo istoriją. Na, ir užtraukė vyrai iš pilnos krūtinės, net 12 dainų trimis išėjimais. Dalis jau girdėtų, bet nemažai naujų, labai tinkamų linksmavakariui. Pertraukas užpildė RATUKO šokėjai trim tautiniais šokiais, grojant stud.M.Landui akordeonu.

Jau trečią kartą Mūnchene pasirodžiusi BALTIJA publikos buvo sutikta vis tuo pačiu entuziazmu, kurį ji iššaukia savo jaunatviška, vyriška jėga, ritmiškumu, sparta ir mūsų širdžiai artima tematika. Merginų išpuošti gvazdikais vyrai turėjo kartoti. Po koncerto tuoj buvo nupirktos 8 kvinteto plokštelės ir dar trūko.

Subatvakario svečiai buvo pakviesti nusileisti į "Susitikimo namų" rūšį, į jaunimo saliuokę, kurioje RATUKAS kas ketvirtadienį renkasi pasidalinti savaitės išpūdžiais, pasiskaityti lietuviškos spaudos, pasimokyti tautinių šokių, padainuoti ir t.t. Jaunimo kambarys šiandien buvo jaukiai išdekoruotas Danutės Barūnaitės su pagalbininkais. Vienam salės gale buvo viliojančiai išrikiuoti loterijos laimikiai, o kitame - lietuviškų valgių gaminimo kursantų ir kursančių bufetas. Violeta Hermanaitė, Sigita Mečionytė, pasikeisdamos su Danute Žakyte ir Kristina Pauliukevičiūte, turėjo smarkiai suktis, kad spėtų aptarnauti išalkusius ir ištroškusius. O stud.Rudolfas Landas per visus garsintuvus leido lietuvišką muziką. Rita Pauliukevičiūtė - loterijos bosas - bematant išplatino 300 bilietų. Tą vakarą daug kas laimėjo tai, ko pageidavo: vienas butelį, kita tortą, trečias kailiošus... Daina ir šokis pynėsi pasikeisdami, nes jaunimo ir jaunų širdžių tautiečių buvo tikrai daug iš visų apylinkių - iš Ingolstadto, Memmingeno, Landshuto, Ambergo... Daugelis klausė, kas juos visus sutraukė. Atsakymas - viskas kartu.

P f o r z h e i m ' o

lietuviai Kalėdas ir Naujus Metus visi kartu švęs sausio 5. Bus ir eglutė mažiesiems.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

V è l i n è s

Ir šiemet Vasario 16 gimnazija pagarbiai prisiminė mirusius tautiečius. Vėlinių išvakarėse kapelionas kun. J. Dėdinas kaimo bažnytėlėje aukėjo gedulingas šv. mišias, kuriose dalyvavo mokiniai ir Romuvos bei Hüttenfeldo gyventojai. Po pamaldų su deglais ir žvakutėmis iš bažnyčios visi nuėjo į kapines, kur ilsisi per 10 lietuvių. Ten kun. J. Dėdinas prie prieš porą savaitių palaidoto mokytojo Sal. Antanaičio kapo (šalia jo palaidoti K. Auškalnis, P. Kungys, Ant. Mikalauskas ir J. Grigaliūnienė) pastebėjo, kad ši mirusiųjų sodyba kasmet didėja: ir šiemet ji paaugo dviem naujais tautiečių kapais. Nežinome, kiek mūsų atras čia poilsį ateinančiais metais. Šiandien mes čia susitinkame su iškeliavusiais amžinybėn. Tačiau mūsų mintys skrieja per kapinių tvorą, per gyvenamos valstybės sienas į tėvynę, kur palaidoti mūsų tėvai, broliai ir sesės. Vienus jų priglaudė šventa tėvynės žemė, o kiti amžiną poilsį surado šaltoje Sibiro tundroje. Daugelio jų gyvenimo siūlas buvo prievarta nutrauktas. Jie mirė už tėvynę, už jos laisvę...

Maldų protarpiais aukštesniųjų klasių mokinės paskaitė atskirus V. Mykolaičio-Putino "Mortuos voco" posmus. Sugiedojus "Marija, Marija", visi grįžo į Romuvą prie lietuviško kryžiaus, kuris buvo aptvertas improvizuota tvorele ir apšviestas. Prie jo buvo įrengtas nedidelis aukuras. Įrašai skelbė, kad jis skirtas prisiminti ir pagerbti mirusiems gimnazijos geradariams, mokiniams, jų tėvams, Sibiro tremtiniams, tėvynėje žuvusiems už jos laisvę. Aukuras degė dar porą vakarų.

S u t v i r t i n t a s m o k i n i ų t i k ė j i m a s

Kai Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. A. L. Deksnys patyrė, kad Vasario 16 gimnazijoje yra 16 mokinių, pasirošusių priimti sutvirtinimo sakramentą, į Hüttenfeldą su prel. dr. P. Celiešium atskubėjo net iš Romos. Mokinius sutvirtinti paruošė ir iškilmes surengė kapelionas kun. J. Dėdinas.

Sutvirtinimo išvakarėse (lapkričio 24) vyskupas ir dr. P. Celiešius susitiko su gimnazijoje gyvenančiais ir dirbančiais tautiečiais jaukiame direktoriaus V. Natkevičiaus bute ir keletą valandų kalbėjosi religinėmis temomis. Rytojaus dieną Hüttenfeldo bažnytėlėje ganytojas aukėjo šv. mišias su prel. Celiešium ir tėv. A. Bernatoniū, pasakė gražų pamokslą apie sutvirtinimo sakramentą, kurį suteikė 16 mokinių. Per mišias, mokyto. Valteriui Banaičiui vargonuojant, buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Sutvirtinimo sakramentą priėmė: I klasės - Zita Dapkutė, Vera Šarlotė Mačionytė ir Karmen Zimmermannaitė, II kl. - Petras Čepas, Romanas Dirgėlas ir Jonas Malinauskas, III kl. - Andrius Bylaitis, Alois Petras Mačionis, Irena Mičiulytė ir Laima Valiūnaitė, IV kl. - Elena Grinaitė, Romeo Güntheris, Regina Navickaitė ir Ramutė Rožanskaitė, V kl. - Birutė Šivokaitė ir VII kl. - Gintė Pečiūraitė.

Į iškilmes atvyko tik poros mokinių tėvai. Kiti dėl didelio nuotolio (2 sutvirtintos mokinės iš Amerikos) ar dėl tą sekmadienį išgaliojusio draudimo keliauti privačiais automobiliais, atvykti negalėjo.

- 12 -

Po pietų pilies salėje įvyko vargonų koncertas. Direktorius V.Natkevičius, M.A., padėjo tėv.A.Bernatoniui už jo nebe pirmą auką. Prieš 20 su viršum metų, kai buvo pakibusi grėsmė mūsų gimnazijai atsidurti gatvėje, jis surado šią pilį ir išsiūlė Vokietijos lietuvių bendruomenei nupirkti ją gimnazijai. Vėliau jis uoliai rinko aukas ir pats aukojo gimnazijos statyboms. Dabar, pasitaikius progai, jis nupirko šiuos vargonus, sutaisė ir atgabeno gimnazijai naudotis. Šiandien jais bus grojama pirmą kartą.

Vyskupas pasveikino mokinių chorą ir "orkestrą" (3 dūdeles) ir kvietė puoselėti lietuvišką dainą ir giesmę. Mokyt.V.Banaitis suteikė duomenų apie vargonus: 5 registrų ir 532 dūdų. Tik prieš porą dienų gimnazijos salėje pastatyti ir suderinti. Pradėdamas jų naudojimą, Banaitis pagrojo St.Šimkaus "Lietuviais esame mes gimę".

Choras su vargonais ir 3 dūdelės (jas narsiai pūtė trys pirmokės - K.Zimmermannaitė, Franciska Retikaitė ir Z.Dapkutė) atliko iš M.K. Čiurlionio styginių kvarteto "Dieve, tėve, gailestingas", V.Banaičio aranžuotą J.Krūmino Kalėdų giesmę "Šviesios žvaigždės naktį šitą", J.S.Bacho "Prie prakartėlės stoviu aš, o Jėzau", amerikietišką "Šventas, šventas" lietuviškai ir pabaigai seną nežinomo autoriaus giesmę "Kelk, krikščionija, kelk!".

Po koncerto visi sutvirtintieji su savo sutvirtinimo tėvais susirinko kavutės. Čia vysk.Deksnyš padėjo kapel.kun.J.Dėdinui už paruošimą 16-kos moksleivių sutvirtinimo sakramentui priimti. Vyskupas užtikrino, kad jam šiandieninės ganytojinės pareigos atlikimas, nors ir surištas su ilga kelione, buvo itin malonus. Jis patarė jaunuoliams abejonių ir svyravimų atvejais kreiptis į savo patarėją - Šv. Dvasią. Šiai dienai atsiminti visiems sutvirtintiems įteikė po Šv. Dvasios atsiuntimo paveikslėlių ir po medalių.

Direktorius V.Natkevičius, M.A., paaiškino sutvirtinimo apeigos (užgavimas į žandą) reikšmę ir išreiškė viltį, kad Šv.Dvasios veikimas padarys visus sutvirtintuosius visais atžvilgiais geresniais, taigi ir geresniais mokiniais.

Tėv.A.Bernatonis visiems sutvirtintiems įteikė po Sibiro lietuvių maldaknygę, pastebėdamas, kad Šv.Dvasios veikimas iš tų paprastų mergaičių padarė didvyres. Marina Normantaitė mokinių vardu padėjo vyskupui už atvykimą ir suteikimą keletos giedrios nuotaikos valandų.

Iškilmę užbaigė kun.J.Dėdinas, tardamas, jog šiandien Romuvoje buvo švenčiamos antrosios Sekminės. Natūralus deimantas ima žibėti tik gerai nugludintas. Sutvirtintieji moksleiviai dabar gavo pirmą religinę gludinimą. Linkėjo būti žibintais. Dėkojo vyskupui ir visiems, prisidėjusiems prie šių iškilnių suruošimo.

Vakare ganytojas ir prel.dr.Celiešius su Romuvos gyventojais keletą valandų diskutavo įvairius religinius klausimus draugiškoje O.ir V. Bartusevičių šeimoje.

S v a r s t y t i a u k l ė j i m o k l a u s i m a i

Bendras mokinių tėvų, mokytojų, Pedagoginės komisijos, internatų vedėjų, mokinių komiteto ir Kuratorijos valdybos posėdis įvyko š.m. gruodžio 8 Romuvoje. Posėdis pradėtas 14 val. pilies salėje. Pirminkavo gyd.V.Bylaitis, sekretoriavo P.Jurgauskienė. Per tris su viršum valandos buvo apsvarstytas Tėvų komiteto š.m. rugsėjo 2 aplinkraštis, kuriame išreikšti tėvų pageidavimai. Kai kurie tėvai savo samprotavimus auklėjimo klausimais reiškė žodžiu. Atsakinėjo ir aiškino gimnazijos direktorius V.Natkevičius ir mokytojai. Slaptu balsavimu išrinktas naujas tėvų komitetas, kurį dabar sudaro gyd.V.Bylaitis, P.Jurgauskienė ir dr.St.Sereika.

K ū č i o s

Viena nuotaikiausių gimnazijos švenčių yra Kūčios, sujungtos su įvairiais malonumais dvasiai ir kūnui. Šiemet jos buvo suruoštos gruodžio 15. Vajų organizavo direktorius V. Natkevičius, kat. kapelionas kun. J. Dėdinas ir evang. tikybos dėstytojas mokyt. Fr. Skėrys. Jie išsiuntinėjo kreipimąsi į jaunimo rėmėjus Vokietijoje, prašydami aukų eglutei, ir susilaukė palankaus atsiliepimo. Dėl to dovanų krepšiai ir šiemet buvo pilni vaisių ir saldumynų.

Dvasinio peno į pilies salę susirinkusiems moksleiviams, mokytojams ir kitam personalui su šeimomis pateikė kalbėtojai ir mokyt. V. Banaičio suorganizuotas žemesniųjų klasių mokinių choras, palydimas vargonų ir trijų dūdelių. Iškilmė pradėta varpų skambesiu ir giesme iš 1646 m. Slavočinskio giesmyno - Sveikas, Jėzau, gimusis. Direktorius V. Natkevičius, M. A., pasveikino svečius ir mokinius, paaiškindamas, kad šiemetinė eglutė kukli, skirta tik saviesiems. Tuo tikėtasi padidinti jos nuotaikumą. Kun. J. Dėdinas paskaitė Kalėdų Evangeliją modernia interpretacija. Choras pagiedojo J. S. Bacho - Prie prakartėlės.

Garbės senjoras kun. A. Gelžinius iš Braunschweigo aptarė advento ir Kalėdų prasmę, pabrėždamas, kad ši šventė svarbi ne tiek istoriniais faktais, kiek tuo, kad "žodis tapo kūnu". Tas tapimas vyksta visą laiką, teikdamas žmonijai gaivinančią jėgą. Po jo kalbos vėl prabilo choras, vargonai ir dūdelės V. Banaičio aranžuota "Šviesios žvaigždės naktį šita".

Tą dieną Romuvoje posėdžiavusi Vokietijos LB Valdyba taip pat buvo pakviesta į Kūčias. Jos pirmininkas kun. Br. Liubinas užtikrinò, kad po daugelio metų (jis yra direktoriavęs toje gimnazijoje) jam malonu vėl prabilti į mokinius šios šventės proga. Linkėjo čia sukurtą nuotaiką išlaikyti iki švenčių, parvežant ją į namus. Romas Dirgėlas, II kl., lietuviškai, o Franciska Retigaitė vokiškai padeklamavo po eilėraščių apie Kalėdas. Pasigirdo choro su vargonais atliekama tradicinė Kalėdų giesmė - "Stille Nacht". Ją sekė trečiuoju (Aloyzo Mačionio, Mariaus Benkunsko ir Brigitės Dubickaitės) deklamacijos. Programą baigė choras dviem linksmomis Kalėdų giesmėmis.

Valgykloje visų laukė gražiai išpuošta eglutė ir stalai, apkrauti patyrusių gimnazijos virėjų pagamintais skaniais valgiais: kelių rūšių silkėmis bei kita žuvimi, mišrainėmis, saločiais, grybų virtiniais, kompotu, spanguolių kisieliu, na ir, aišku, prėskučiais. Kalėdų eglutę uždegti mokyt. Fr. Skėrys pakvietė direktorių V. Natkevičių, kun. Br. Liubiną ir kun. A. Gelžinius.

Įvairiomis spalvomis sužibus žvakutėms, V. Natkevičius paaiškinò simbolinę paplotelių laužymo prasmę. Pirmieji krikščionys po mišių valgydavo palaimintą duoną. Tai nuoširdumo ir meilės išraiška. Kvietė ši vakarą pagyventi ta nuotaika, linkėdamas sėkmės moksle ir linksmų švenčių. Kun. J. Dėdinas sukalbėjo malda, kviesdamas Jėzų ateiti ir pasilikti tarp mūsų, kai daug kur šiandieną nebėra Jam vietos.

Kiekvienos klasės auklėtojas, lydėdamas klasės seniūno, priėjo prie direktoriaus pasidalinti paplotėliu ir pasikeisti linkėjimais. Po to sukilo visi, sveikindami vienas kitą švenčių proga ir laužydami paplotėlius.

Po skanios ir sočios vakarienės pasirodė Kalėdų senis, buvęs šios gimnazijos mokinys Algis Vitkus, su dovanomis ir ryškste, kuria jis nieko nemušė, bet užtat daug ką paplėkė eiliuotu žodžiu. Savo sąmojingais ir kandžiais linkėjimais užkliudė visus: pradedant direktorium ir baigiant I kl. mokiniuku. Visų spėjimu, satyros autorius yra kun. J. Dėdinas. Atsilygindamas už padarytą "žalą", Kalėdų senelis apdovanojo visus pilnais krepšiais skanumynų.

Kūčios baigtos moksleivio sukalbėta kasdienine malda po valgio.

- 14 -

E v a n g e l i k ų a d v e n t a s

Šiemetinė evangelikų advento kavutė, įvykusi gruodžio 16 popiet gimnazijos valgyklos salėje, buvo XI. Jos ruošėjas, Evangelikų jaunimo ratelio vadovas mokyt. Fr. Skėrys, atidarymo žody priminė, jog pr. metais kartu buvo kun. J. Stanaitis ir VLB Romuvos apylinkės pirmininkas mokyt. Sal. Antanaitis. Jie yra jau peržengę amžinybės slenkstį. Pakvietė visus atsistoti ir susikaupus juos prisiminti. Už abu jaunimo draugus ir auklėtojus sukalbėjo malda. Pasveikino kavutėje dalyvaujančius moksleivių atstovus: ateitininkų - M. Normantaite, skaučių - A. Šaduikytę, skautų - R. Valiūną, evangelikų jaunimo - R. Piedaitę ir mokinių komiteto - A. Harnerį, pakviesdamas juos uždegti eglutės žvakutes.

Sugiedojus Kalėdų giesmę, mokyt. Skėrys apžvelgė niauria tarptautinę padėtį ir laisvės stoką tėvynėje ir padarė išvadą, kad tik iš Dan-gaus galime tikėtis pagalbos. Garbės senj. kun. A. Gelžinius pasidžiaugė, galėdamas po dvejų metų vėl būti kartu su lietuvišku jaunimu. Kristus mokė mylėti vieni kitus. Vykdykime Jo mokslą, kad galėtume vadintis krikščionimis ne tik iš vardo, bet ir iš darbų. Laikykimės tėvų kalbos ir tikėjimo ir Dievas mums padės.

Eilėraščius Kalėdų temomis deklamavo Br. Girskytė, D. Bruzdeilinas, S. Preusaitė, V. Augustaitytė ir V. Vasiliauskaitė. Akordeonu giesmes palydėjo ir solo grojo Br. Dubauskas. Ypač gražiai pasirodė mergaičių chorelis, vadovaujamas Romy Piedaitės. Jis pagiedojo 6 giesmes.

Mokyt. Fr. Skėrys padėkojo visiems, padėjusiems auka ir darbu suruošti šią kavutę, ir joje dalyvavusiems. Susikaupimo ir apmąstymų valandą baigė kun. senj. A. Gelžinius malda.

B e n d r a b u č i o s t a t y b a

Lapkričio 27 Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, Kuratorijos valdybos išdininkas J. Barasas ir Kuratorijos narys tėvas A. Bernatonis lankėsi pas naująjį Vidaus reikalų ministerijos užsieniečiams pabėgėliams skyriaus vedėją dr. Hans Schulz-Vanselow. Kalbėtasi finansinės paramos pakėlimo reikalu ir berniukų bendrabučio statybos klausimu. Išaiškėjo, kad Feder. Vokietijos vyriausybė šiuo metu nepramato skirti lėšų bendrabučio statybai.

P a l e n g v i n s a b i t ū r a

Gruodžio 13 gimnazijos direktorius V. Natkevičius lankėsi Karlsruheje Oberschulamte. Aiškintasi dėl Vasario 16 gimnazijos abitūros. Vadovaujantieji tos įstaigos pareigūnai sutiko, kad šių metų abitūros egzaminai būtų lengvesni: tebus tik 4-rių dalykų rašomieji (iki šiol būdavo 5). Žodžiu reikės atsakinėti 8 dalykus.

G a u t a b a l d ų

Iš Nordbaden'o Regierungspräsidium'o gimnazija neseniai gavo nemažą kiekį naudotų baldų, kurie yra geresni už turimus. Baldus pergabeno Schwetzingen 8591 LS lietuvių kuopa, vadovaujama maj. J. K. Valiūno.

K a l e d ų a t o s t o g o s

gimnazijoje prasidės gruodžio 22 ir tęsis iki 1974 sausio 13. Pamokos prasidės sausio 14.

----- xXx -----

J a u n i m o r e m e j a i

Tarptautinio Rytų ir Vidurio Europos jaunimo biuro suvažiavimas šiais metais vyko lapkričio 16 ir 17 Nürnbergge. Dalyvavo vengrai, čekai, slovakai, ukrainiečiai, latviai ir lietuviai. Lietuviams atstovavo

mokyt.V.Bartusevičius, M.A., kun.V.Damijonaitis ir stud.A.Šmitas. Šie kasmetiniai suvažiavimai ruošiami tam, kad būtų galima bendrai aptarti jaunimo darbą, pasikeisti patirtimi ir paplanuoti ateities veiklą.

Šį kartą pradžioje buvo apžvelgta dabartinė politinė padėtis ir iš jos išplaukiančios pasekmės išeiviams bei jų jaunimui. Visi ženklai rodo, jog Federal.vyriausybės parama atskiom išeivių grupėm yra mažinama ir netolimoj ateityj bus dėl politinių sumetimų visai nutraukta. Dalinai remiami bus gal tik gana tiksliai aptarti atskiri kultūriniai, vyriausybei priimtini, darbai. Atrodo, jog vokiečiai iki šiol dar nesuprato tautinių mažumų tikrosios reikšmės. O gal išeiviai ir permažai stengėsi ją parodyti. Tur būt, teliks vienintelis paramos šaltinis, tai Tarptautinis Rytų ir Vidurio Europos jaunimo biuras, remias neorganizuoto išeivių jaunimo renginius. Per jį parama nesumažės, kadangi ji teikiama, tarpininkaujant Vokietijos katalikų jaunimo sąjungai.

Tolimesnėje suvažiavimo eigoje atskiros tautybės padarė pranešimus apie savo veiklą. Ta proga pasidalinta įdomesne veiklos patirtimi. Sekančiais metais atskiros grupės yra pramatę visą eilę suvažiavimų. Lietuviai žada šaukti du: vieną per Sekmines, o kitą rudenį. Pats Jaunimo biuras ruošia suvažiavimą Füssen'e 1973.XII.26 - 1974.I.1 tema: "Kad žmogus netaptų žmogaus auka"(JT žmogaus teisių deklaracijos 25 metų sukakčiai paminėti).

P r i s i m i n t a L i e t u v o s B a ž n y č i a

Š.m.gruodžio 1 ir 2 Bad Wörishofene įvyko persekiojamos Lietuvos Bažnyčios minėjimas. Jį suorganizavo Šv.Ulricho Bad Wörishofene parapijos klebonas kun.A.Bunga, prisidedant vysk.A.Deksniui ir prel.P.Celiešiui. Iškilnės pradėtos 20 val. Šv.Ulricho parapijos salėje, sugiedant parapijos chorui lietuviškai "Apsaugok, Aukščiausias". Kun.A.Bunga pasveikino susirinkusius ir pristatė prof.J.Eretą kalbėti apie Lietuvą ir lietuvius. Jis iškėlė lietuvių kalbos giminystę su sanskritu kalba. Tos kalbos grožiui paliudyti pakvietė dainininkę M.Pansę-Simaniukšytę, kuri padainavo 8 lietuviškas dainas. Per jos atsikvėpimo laiką vėl kalbėjo prof.Eretas. Galiausia pasirodė šveicarų šokių grupė su lietuviškais tautiniais šokiais. Tarp šokančių nebuvo nė vieno lietuvio. Net grupės vadovė Joana Stasiulienė negalėjo atvykti, nes sirgo. Jaunimas pašoko 12 liet.tautinių šokių. Pabaigoje Šv.Ulricho parapijos choras sugiedojo giesmę ir programa buvo baigta. Santalka buvo tęsiama kitoje salėje prie užkandžio.

Sekančios dienos rytą Šv.Ulricho parapijoje buvo pamaldos už Lietuvą. Jų metu abatas Vitalis Maier iš Ottobeuren pasakė pritaikintą pamokslą. Pamaldas laikė vysk.A.Deksnyš su 4 kunigais. Ganytojas dėkojo šeštadienio programos pabaigoje ir sekmadienį po šv.mišių. Iškilnės buvo baigtos bendrais pietumis kun.A.Bungos klebonijoje. Dalyviai iš toli nebuvo gausūs, nes daug prisnigo ir įsigaliojo draudimas sekmadieniais važinėti automobiliais. Iš toliausia buvo atvykęs kun.Br.Liubinas. Šeštadienį taip pat buvo visa krūva jaunuolių iš Müncheno, bet jie naktį išvažiavo, nes buvo atvykę automobiliais.

XXI LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyks 1974 rugpiūčio 4-11 tėvų pranciškonų išlaikomame ANTONIUSHAUS Morschacho vasarvietėje Šveicarijoje. ANTONIUSHAUS moderniškai įrengti rūmai stovi stačioje pakriaušėje, iš kurios atsiveria didingas vaizdas į centrinės Šveicarijos Alpes ir Keturių Kantonų ežerą. Ketingantieji dalyvauti Liet.studijų savaitėje, prašomi registruotis: Frau Irena Kaestli. 3006 Bern. Giacomettistr.33a.

L i n k s m ū š v e n č i ū

VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJAMS, BALFO DARBUOTOJAMS IR MOKINIŲ TĖVAMS linki Gimnazijos kuratorija, direktorius, mokytojai ir mokiniai.

- 16 -

V o k i e t i j o s L B T a r y b o s p o s ė d i s
nutarta šaukti 1974 kovo 1-3.

P A S A U L I O L I E T U V I O p l a t i n i m o v a j u s ,
kurį paskelbė PLB Valdyba, pradėtas š.m.gruodžio mėn. ir tęsis iki
1974 kovo. LB apylinkių susirinkimuose, apygardų suvažiavimuose ir
Kraštų tarybų sesijose prašoma rinkti "Pasaulio Lietuviai" prenumera-
tas arba sudaryti talkintojų komisijas joms rinkti. Kur tie būdai re-
zultatų neduoda, prašoma sudaryti vajeaus komitetus, kurie pasirūpintų
aplankyti tautiečius namuose, išaiškintų "Pasaulio Lietuvos" svarbą ir
paprastų jį užsisakyti. Užsisakymas šio leidinio pagerins Pasaulio
LB Valdybai sąlygas atlikti ir kitus darbus.

Prenumerata 1974 metams kainuoja 3 doleriai. Prenumeratos mokestį ir
prenumeratorių adresus siųsti PLB Valdybos vicepirmininkui
Stasys Džiugas, 7240 So.Mozart, Chicago, Ill.60629 USA.

Vokietijos LB Valdyba kviečia Vokietijos lietuvius aktyviai dalyvauti
šiam vajuje ir gausiai prenumeruoti PASAULIO LIETUVI.

PLB Valdyba taip pat prašo prasmingai paminėti V A S A R I O 16 ,
Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 56-ąją sukaktį. Ta proga ji
kviečia dosniai aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams.

Vokietijos LB Valdyba praneša, kad ateinančiais metais centrinis Vasa-
rio 16 minėjimas nebus ruošiamas, todėl prašo visas LB apylinkes
šią brangią šventę juo iškilmingiau atšvęsti vietoje.

M I R U S I E J I

P r a n a s LAKNERIS (Franz Lackner) mirė š.m.liepos 31. Palaidotas
rugpiūčio 4 Wassenbergo (Bz.Aachen) Waldfriedhof kapinėse. Buvo gimęs
1909.V.14 Masikvietiškio (Gauronų) kaime, Kapsų krašte. 1931 baigė
gimnaziją Vilkavišky, vėliau ir Karo mokyklą, tapdamas jaun.leitenan-
tu. Vėliau Vytauto Didž.universitete baigė humanitarinius mokslus,
tapdamas mokytoju. 1941 repatrijavo į Vokietiją. Po karo Esseno mies-
te išdirbo 18 metų. Buvo KARIO bendradarbis.

V a c l o v a s MEŠKAUSKAS, VLB Hanau apylinkės narys, mirė š.m.lap-
kričio 5. Palaidotas lapkričio 9 Hanau kapinėse. Gedulingas šv.mišias
už velionį aukojo ir laidojimo apeigas atliko tėv.Alf.Bernatonis ir
kun.V.Damijonaitis. Našlė Marija pakvietė laidotuvių dalyvius į sve-
tainę kavutės.

V.Meškauskas buvo gimęs 1919 rugpiūčio 23. Buvo veiklus bendruomeni-
ninkas. Gyvendamas Hanau, ilgą laiką vadovavo VLB Hanau apylinkei.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.Andreas König iš Teherano ir Kazys Bendoraitis iš
Schwettingeno po 50,--DM
Ada Stasiūnienė iš Lebenstedto ir M.Strumila iš Bonn-Beuel po 30,-- "
J.Venys iš Schönenbergo, M.Lemaniėnė iš Stuttgarto (išvyk-
dama į JAV-bes) ir J.Stuknys iš Schwettingeno po 20,-- "
Jurgis Pyragas iš Lübecko 15,-- "
L.Vilčinskis iš Hageno, M.Brakienė iš Berlyno ir M.Margis
iš Bielefeldo po 10,-- "
Schleswig-Holsteino vyriausybė per Vokietijos LB Valdybos
įgaliotinį Pr.Liegu 120,-- "
Ačiū.

N I D C S K N Y G Ų K L U B A S i š l e i d o

sieninį, su įdomaus turinio kasdien mплėšiamais lapukais, kalendorių.
Kaina 6,50 DM. NIDA, 1 Ladbroke Gardens, London W.11 2PU. England.